

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **Vinařství Noemi s.r.o.**, IČO: 29358981
sídlem Pod Břehy 1139/81, 691 06 Velké Pavlovice
zastoupený advokátem JUDr. Vojtěchem Mihalíkem
sídlem Brněnská 154/32, 692 01 Mikulov

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2018, č. j. SZPI/AK720-19/2017,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 10. 7. 2018 se žalobce domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil

odvoláním napadené rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně (dále také jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 27. 12. 2017, č. j. SZPI/AK720-14/2017.

2. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce shledán vinným z toho, že ze své provozovny v Brně, Zábrdovická 25/2, uvedl do oběhu dne 26. 11. 2015 víno v množství 13 000 litrů, které nakoupil od dodavatele Select Wine s.r.o., následně je stočil do KEG sudů, a rovněž dne 26. 11. 2015 je prodal společnosti Pastra s.r.o., přičemž je dle příslušného dokladu č. FV00525/15 označil mj. jako „Dornfelder víno červené 12 % obj. Rakousko, č. š. N-201502/010“, a v tomto dokladu rovněž uvedl, že slouží jako certifikace moštové odrůdy nebo moštových odrůd podle čl. 120 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/73, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (dále jen „nařízení č. 1308/2013“), ačkoli dle sdělení Spolkového ministerstva zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky ze dne 4. 7. 2017 nebylo v posledních pěti letech žádné rakouské víno s označením Dornfelder certifikováno, když podle vyjádření tohoto ministerstva ze dne 19. 12. 2016 není označení Dornfelder podle rakouského nařízení o odrůdách pro jakostní, zemská a odrůdová vína povoleno – ustanovení § 1 a 2 daného rakouského nařízení *Verordnung über Rebsorten für Qualitätswein, Landwein und Wein ohne geschützte Ursprungsbezeichnung oder geografische Angabe mit Rebsorten- oder Jahrgangsbezeichnung* BgBl II Nr. 161/2010, v návaznosti na § 8 odst. 2 rakouského zákona *Bundesgesetz über den Verkehr mit Wein und Obstwein (Weingesetz)* BgBl. I Nr. 111/2009, stanoví odrůdy, které je možné k výrobě vína bez chráněného označení původu (CHOP) či chráněného zeměpisného označení (CHZO) s označením odrůdy nebo ročníku použít, přičemž odrůda Dornfelder mezi těmito odrůdami není uvedena, a proto nemohlo být ani víno původem z Rakouska s uvedením názvu odrůdy Dornfelder certifikováno. Proto informace, že moštová odrůda Dornfelder byla pro dané víno certifikována, je nepravdivá, a v případě předmětného vína nedošlo k postupu dle čl. 63 nařízení Komise (ES) č. 607/2009 ze dne 14. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněné označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů (dále jen „nařízení Komise č. 607/2009“). Žalobce tak dle tohoto rozhodnutí v rozporu s § 62 odst. 1 písm. d) nařízení Komise č. 607/2009 uváděl do oběhu víno původem z Rakouska s údajem názvu moštové odrůdy Dornfelder, ačkoli nebyly splněny požadavky čl. 63 nařízení Komise č. 607/2009, a tím porušil podmínky pro uvedení názvu moštové odrůdy dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013, a dopustil se tak přestupku dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění platném a účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o vinohradnictví a vinařství“). Za to byla žalobci uložena dle § 39 odst. 6 písm. c) zákona o vinohradnictví a vinařství pokuta ve výši 65 000 Kč.
3. Proti výše specifikovanému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný nyní žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Podle žalobce je rozhodnutí žalovaného založeno na nesprávných skutkových zjištěních, tato navíc byla nesprávně právně posouzena a žalovaný se nevypořádal s námitkami žalobce vznesenými ve správním řízení.
5. Žalobce nezpochybnil, že víno označené jako Dornfelder skutečně dne 26. 11. 2015 do oběhu uvedl, ale namítl, že sama Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále také jen „SZPI“) teprve koncem roku 2016 zjistila, že víno původem z Rakouska nemůže být označeno odrůdou Dornfelder, a uvedl, že pokud sama inspekce nemá jakoukoliv informaci o určité skutečnosti, nelze očekávat, že by touto informací mohly disponovat jakékoliv jiné osoby, a že by bylo spravedlivé po nich požadovat, aby tuto znalost měly. Namítl, že Státní zemědělská a potravinářská inspekce nikdy ani v rámci kontrol ani jinak neuvedla, že by víno původem z Rakouska takto označováno být nemohlo, a není za takových podmínek možné po účastnících trhu spravedlivě požadovat, aby touto informací disponovali a dle ní jednali.
6. Zároveň poukázal na to, že nebyl dovozcem vína, avšak toto pocházelo od společnosti Select Wine s.r.o., IČO: 03467929, od které převzal označení tohoto vína na území České republiky, a není možno po žalobci spravedlivě požadovat, aby v rámci své obchodní činnosti přezkoumával veškeré aspekty týkající se vína. Podle žalobce se zásada „*ignorantia legis non excusat*“ v tomto případě měla vztahovat na právní řád Rakouska, což po žalobci již požadováno dle jeho názoru být nemůže.
7. Fakticky tedy došlo k tomu, že SZPI dospěla k závěru, že se žalobce dopustil spáchání správního delikt a uložila mu sankci, a to:
  - a) fakticky pro neznalost rakouského práva,
  - b) pro neznalost skutečnosti, které není obecně známá,
  - c) pro neznalost skutečnosti, která není známá ani pro české státní orgány,
  - d) pro neznalost skutečnosti, která není známá ani orgánu, který ukládá sankci,
  - e) kdy žalobce vycházel ze správnosti údajů, kterými víno označil jeho dovozce,
  - f) kdy žalobce nebyl orgánem dozoru a ochrany trhu s vínem informován o nemožnosti obchodovat s vínem označeným jako Dornfelder původem z Rakouska.
8. Připomněl evidenční povinnosti obchodníka s vínem a namítl, že s ohledem na povinnosti dodavatele mohl oprávněně předpokládat, že označování vína prošlo již náležitou kontrolou.
9. Žalobce má za to, že i pokud by správní orgán dospěl k závěru, že se žalobce dopustil správního deliktu, neměla by mu zároveň být uložena sankce a žalovaný nesprávně aplikoval § 43 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Od okamžiku zahájení řízení žalobce s tímto vínem neobchoduje a pro jeho nápravu stačilo seznámení žalobce s touto skutečností.
10. Závěrem žalobce uvedl, že SZPI může shledávat účastníky trhu s vínem jako pachatele předmětného správního deliktu po okamžiku, kdy sama zjistila, že víno s označením Dornfelder mladší pěti let nemůže z Rakouska pocházet, a kdy s touto skutečností seznámila dotčené osoby.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Žalobní námitky jsou podle něj shodné s těmi, které uplatnil žalobce v rámci správního řízení a které správní orgány dostatečným způsobem vypořádaly, což vyplývá z odůvodnění rozhodnutí obou stupňů.
12. K jednotlivým námitkám uvedl, že žalobce nebyl v rámci správního řízení nikterak zkrácen na svých právech s tím, že žalobce porušil právní předpisy a správní orgány protiprávní jednání projednaly a následně i z úřední povinnosti legitimně rozhodly o vině žalobce a o tom, že žalobci bude za jím spáchaný přestupek uložena sankce. Postup při vydávání rozhodnutí byl podle něj správný, v souladu s požadavky právních předpisů vztahujícími se na odvolací řízení a věc je podle názoru žalovaného řádně skutkově podložena. Důvody pro upuštění od uložení pokuty, případně zrušení prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci, žalovaný neshledal. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je podle žalovaného též seznatelné, že se žalovaný dostatečně zabýval jednotlivými odvolacími námitkami a nepoškodil tak žalobce na jeho právu na řádné projednání věci.
13. S ohledem na obsah žaloby konstatoval, že žalobce v žádném ze svých vyjádření nepopírá, že uvedl do oběhu produkt označený jako „*Dornfelder víno červené 12 % obj., Rakousko*“. Rovněž žalobce nikterak nenapadá skutečnost, že toto označení vína jím uváděného do oběhu v inkriminovaném období povoleno nebylo. Žalovaný pro úplnost uvedl, že není pravdou, a ani to z ničeho přímo nevyplývá, že by v období předcházejícím roku 2010 mohlo být víno rakouské provenience odrůdou Dornfelder označováno. Námitkou „specifičnosti případu“ se podle žalovaného správní orgány již zabývaly dostatečně se závěrem, že žalobce neprokázal v tomto směru jakékoli úsilí. K navrhovanému důkazu odkázal na správní rozhodnutí a odmítl domněnku žalobce, že pachatelem přestupku se mohl stát pouze od okamžiku, kdy SZPI zjistila, že víno Dornfelder mladší pěti let nemůže být z Rakouska, a kdy s touto skutečností seznámila dotčené osoby, neboť přenášení odpovědnosti z provozovatele potravinářského podniku na kontrolní orgány (orgány dozoru) žádný právní předpis nepředpokládá. Za ryze účelovou označil snahu žalobce zprostit se své odpovědnosti, popř. dosáhnout mírnějšího trestu, poukazem na to, že žalobce jako až několikátý článek v řetězci obchodování s daným vínem v zásadě předpokládal, že označení vína již prošlo náležitou kontrolou. Vyměřená sankce je zcela adekvátní a přiměřená povaze a závažnosti spáchaného přestupku a podle žalovaného byl dán důvod k ukládání pokuty, i když žalobce po kontrolním zjištění SZPI již víno dále neuváděl do oběhu.

IV. Ústní jednání

14. Při ústním jednání dne 22. 9. 2020 obě strany odkázaly na svá dosavadní písemná podání ve věci. Žalobce přitom zdůraznil, že na špatné označování vína nebyl kontrolními orgány nikdy upozorněn a ani sám žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně, o problematice nesprávného označování do určitého okamžiku nic nevěděl. S ohledem na tyto skutečnosti se proto domnívá, že je dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, popř. pro to, aby soud rozhodl o snížení sankce. Žalovaný naopak uvedl, že dle jeho názoru bylo žalobcovo protiprávní jednání řádně prokázáno a také při ukládání sankce byly zohledněny všechny relevantní skutečnosti.
15. Soud při jednání provedl důkaz dvěma listinami, které žalobce navrhoval k provedení již ve správním řízení. V prvním případě se jedná o dokument Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně ze dne 27. 4. 2017, č. j. SZPI/AB707-53/2017, adresovaný

společnosti Bulk Wine Trade s.r.o., označený jako „Odpověď na ‚Dotaz k protokolu č. P039-71185/17 ze dne 11. 4. 2017‘“. Správní orgán zde odpovídal na dotaz jmenované společnosti ke kontrole vína Dornfelder původem z Rakouska z dubna roku 2013, přičemž daná společnost neměla být upozorněna na to, že jí obchodované víno nebylo označováno v souladu s rakouskými předpisy (prámem ES); uvedená společnost žádalo o odpověď na to, proč nebyla na tento údajný nedostatek upozorněna již v minulosti. Specifikovaný správní orgán k danému dotazu uvedl, že v době, kdy byla Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí kontrolovány poukazované šarže vín označených jako Dornfelder původem z Rakouska, nebylo označení těchto šarží vín prioritou provedených kontrol, když tyto kontroly byly zaměřeny na kontrolu analytických vlastností vín. V době provedení kontrol Státní zemědělská a potravinářská inspekce navíc neměla disponovat relevantními informacemi a podklady pro konstatování rozporného stavu s příslušnými právními předpisy. V druhém případě šlo obdobný dokument téhož správního orgánu ze dne 27. 4. 2017, č. j. SZPI/AB707-52/2017, adresovaný společnosti LP Wine s.r.o., označený jako „Odpověď na ‚Dotaz k protokolu č. P040-71185/17 ze dne 11. 4. 2017‘“. Jeho závěr zní, že žádná z poukazovaných šarží vín označených jako Dornfelder původem z Rakouska nebyla předmětem kontrol vedených se společností LP Wine, s.r.o. Společnost LP Wine s.r.o. tak nemohla být v minulosti upozorněna Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí, že uvedená vína nebyla označena v souladu s právními předpisy.

V. Posouzení věci soudem

16. S ohledem na obsah žalobních námitek a jim předcházející rozhodnutí správních orgánů ve spojení s vyjádřením žalovaného považuje soud za podstatné na úvod konstatovat to, co není mezi účastníky sporné.
17. Předně považuje soud za nesporné to, že žalobce dne 26. 11. 2015 uvedl do oběhu víno původem z Rakouska. Dále soud považuje za nesporné, že produkt (do oběhu uváděné víno) byl označený na příslušné faktuře jako Dornfelder víno červené 12 % obj. Rakousko, č. š. N-201502/010. Za třetí nespornou skutečnost považuje soud to, že v době uvádění vína do oběhu odrůda Dornfelder již nefigurovala mezi odrůdami, které je možné použít v Rakousku k výrobě vína bez chráněného označení původu či chráněného zeměpisného označení s označením odrůdy nebo ročníku. Čtvrtou skutečností, kterou nepopírá ani žalovaný, je tvrzení žalobce, dle kterého správní orgány zjistily, že odrůda Dornfelder již nefigurovala mezi odrůdami, které je možné použít v Rakousku k výrobě vína bez chráněného označení původu či chráněného zeměpisného označení s označením odrůdy nebo ročníku, až v průběhu roku 2016.
18. Žalobce v úvodu žaloby namítl, že *„rozhodnutí žalovaného je založeno na nesprávných skutkových zjištěních, kdy tato navíc byla nesprávně právně posouzena“*, nicméně z navazujícího obsahu žaloby neplyne, která skutková zjištění, klíčová pro naplnění skutkové podstaty deliktu, za který byl žalobce postižen, jsou podle jeho názoru nesprávná. Jak soud uvedl výše, podstatná skutková zjištění jsou fakticky nesporná, přičemž žalobce sám konstatoval, že *„od okamžiku, kdy bylo zahájeno správní řízení vedené pro touto žalobou řešený delikt (resp. dokonce již od doby, kdy sama SZPI zjistila, že není možno prodávat víno Dornfelder původem z Rakouska a s touto informací seznámila žalobce), žalobce s tímto vínem neobchoduje.“*
19. Po skutkové stránce se proto podle názoru soudu jedná o jednoznačnou situaci, neboť žalobce nijak nezpochybnil, že by obchodoval s vínem, které bylo původem z Rakouska,

ani to, že toto víno na daňovém dokladu označoval jako odrůdu Dornfelder původem z Rakouska. Žalobce pak v zásadě nezpochybňuje ani správnost zjištění, že rozhodnou dobu odrůda Dornfelder již nefigurovala mezi odrůdami, které je možné použít v Rakousku k výrobě vína bez chráněného označení původu či chráněného zeměpisného označení s označením odrůdy nebo ročníku.

20. Žalobce nezpochybňuje dokonce ani to, že dané jednání představuje naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství porušením podmínek vyplývajících z nařízení Komise č. 607/2009 pro uvedení názvu moštové odrůdy vína [údaj dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013].
21. Jádrem sporu tak zůstává otázka, zda mohl být žalobce za uvedené jednání sankcionován, jestliže ani správní orgány v roce 2016 nevěděly o tom, že prodej vína z Rakouska, označeného jako odrůda Dornfelder, je v rozporu se zákonem.
22. S ohledem na ustanovení čl. II odst. 1 zákona 26/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dle kterého se správní řízení, která byla zahájena podle zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a která nebyla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně skončena, se dokončí podle zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupovaly správní orgány podle znění zákona účinného do 31. 3. 2017.
23. Stejně tak dle § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že zahájená řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních zákonů.
24. Odpovědnost právnické osoby za správní delikt normovalo jak znění zákona o vinohradnictví a vinařství účinné do 31. 3. 2017, tak i následující ustanovení § 40 odst. 1 daného zákona, dle kterého právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.
25. Obdobně je v případě zákona o odpovědnosti za přestupky normována odpovědnost právnické osoby za přestupky v ustanovení § 21 odst. 1 tohoto zákona tak, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.
26. Z uvedeného je patrné, že změny právní úpravy, které proběhly v průběhu času v úpravě deliktního práva, nezměnily nic na tom, že odpovědnost právnické osoby za dříve správní delikt, nyní přestupek, je objektivní s možností liberace.
27. V případě žalobce proto není podstatná otázka zavinění, nýbrž pouze případné naplnění podmínky vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby žalobce zabránil porušení své povinnosti.
28. V té souvislosti je třeba zdůraznit, že žalobce byl sankcionován za delikt dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném v době spáchání deliktu, dle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost stanovenou

předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.

29. Shodný delikt byl následně normován v § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dle něj se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce, příjemce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.)
30. Ve znění § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném od 1. 7. 2017 došlo pouze k terminologické změně v označení jednání pachatele jako přestupek.
31. Z uvedeného je patrné, že změny právní úpravy, které proběhly v průběhu času v úpravě deliktního práva, nezměnily nic na tom, že je sankcionováno jednání, kterým právnická osoba jako osoba uvádějící produkt do oběhu poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.
32. Jednání žalobce, které mělo porušit podmínky vyplývající z nařízení Komise č. 607/2009 pro uvedení názvu moštové odrůdy vína [údaj dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013] zůstávalo sankcionovatelné jako delikt i přes změny sankčního práva.
33. V kontextu porušené právní povinnosti je třeba posoudit i naplnění liberačních důvodů dle citovaného § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství, resp. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.
34. Podle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013 označení a obchodní úprava výrobků uvedených v příloze VII části II bodech 1 až 11, 13, 15 a 16 mohou zejména obsahovat jako nepovinný údaj název moštové odrůdy nebo odrůd.
35. Zároveň shledal soud jako správná zjištění žalovaného ohledně evropské úpravy normující otázku certifikace vinařských výrobků, tj. ve shodě se žalovaným lze konstatovat, že v mezidobí mezi vydáním napadeného rozhodnutí a vydáním rozhodnutí o odvolání vstoupila dne 3. 3. 2018 v platnost a přímou použitelnost dvě nová nařízení EU, a to jednak nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/273, jednak prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/274. Nařízení 2018/273 ve svém čl. 54 zakotvuje, že se zrušuje čl. 63 nařízení Komise (ES) č. 607/2009, přičemž požadavky předcházející právní úpravy stanovené v čl. 63 nařízení Komise (ES) č. 607/2009, od kterých odvozoval správní orgán prvního stupně porušení povinností dle evropského práva, jsou obsažené i v nové právní úpravě, a to v čl. 12 nařízení (EU) 2018/274 a čl. 11 a násl. nařízení 2018/273.
36. Nová právní úprava ani v této oblasti nebyla pro žalobce příznivější.
37. Žalobce jako subjekt obchodující s vínem zjevně dlouhodobě a opakovaně, jak prokazují závěry kontroly správních orgánů, obchodoval s vínem, které mělo svůj původ mimo území ČR, ale zároveň původem z členské země EU. Participoval tak na intrakomunitárním trhu s vínem, který podléhá jak národní, tak i evropské regulaci. Skutečnost, že žalobce je při obchodu s vínem povinen dodržovat zároveň komunitární právo jasně plyne ze zákona o vinohradnictví a vinařství a jeho nerespektování je sankcionováno dle národního práva tak, jak k tomu došlo v nyní posuzované věci.
38. Soud tak má jednoznačně za to, že zásada neznalost zákona neomlouvá, jak na ni poukazuje sám žalobce, se netýkala výlučně neznalosti rakouského práva, nýbrž primárně směřovala do znalosti práva komunitárního a náležitostí certifikace vína.

39. Již v období, ve kterém žalobce s předmětným vínem obchodoval, platila komunitární úprava, dle které byl každý členský stát povinen vést seznam zařazených moštových odrůd s tím, že na základě toho komunitární právo opravňovalo vysazovat a pěstovat kteroukoliv odrůdu za předpokladu, že byla uvedena v seznamu odrůd a vyrábět z nich víno [viz čl. 20 nařízení (ES) č. 1227/2000 ze dne 31. 5. 2000 ve spojení s čl. 103 nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. 6. 2008].
40. Stejně tak je soud přesvědčen, že žalobce je jako obchodník s vínem obeznámen s certifikačním procesem odrůd vína jak v ČR, tak i rámci Evropské unie a podmínkou, že v případě prodeje vína vyrobeného v dané zemi, které je vyrobeno zpracováním hroznů produkovaných v zemi výroby vína, musí hrozny pocházet pouze z těch moštových odrůd, které jsou v zemi výroby vína registrovány, tedy je seznámen s tím, s jakým zbožím vlastně může obchodovat. Soud konstatuje, že Česká republika, stejně jako další země, vede svou vlastní Státní odrůdovou knihu vedenou a zveřejňovanou Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským, ze které jsou patrné názvy odrůd vína, které lze na území ČR produkovat, a to včetně synonym, kterými lze příslušnou odrůdu označovat.
41. Proto stejně jako v případě, kdy obchoduje prodejce s vínem, které má být vyrobeno z hroznů, které pochází z ČR, tak v případě, kdy prodejce obchoduje s vínem, které má být vyrobeno z hroznů, které pochází z členské země EU, lze od obchodníka s vínem očekávat znalost právní úpravy a schopnost ověřit si, zda je jím prodávané víno obchodovatelné s ohledem na procesy certifikace moštových odrůd v jednotlivých členských zemích EU.
42. Žalobce nijak neprokázal, že by vyvinul jakékoliv úsilí k ověření toho, zda lze do oběhu uvádět vína označená moštovou odrůdou Dornfelder se zemí původu Rakousko. V tomto směru žalobce spoléhal, jak sám v podstatě uvádí, výlučně na obchodní označení, pod kterým víno nakoupil od svého obchodního partnera, a zároveň na to, že správní orgány nikdy dříve žalobce neupozornily na to, že tento druh vína pocházející z Rakouska nemůže být předmětem prodeje, resp. že správní orgány ČR nezveřejnily informaci, že konkrétní typ vína původem z Rakouska nemůže být označován moštovou odrůdou Dornfelder.
43. Soud souhlasí s tím, že by správní orgán, zabývající se dozorem nad trhem s vínem měl předmětnou informaci disponovat ihned, jakmile je to možné, resp. v reálném čase po změně dotčeného rakouského právního předpisu. Nicméně neznalost správního orgánu neznamena a nemůže znamenat to, že by žalobce obchodoval s vínem, které by splňovalo podmínky komunitárního práva pro uvedení na trh. Neznalost správního orgánu je v tomto případě sice zjevná, ale neumožňuje v žádném případě žalobci uvádět na český trh víno, které pochází z Rakouska a z odrůdy, která nemůže být v Rakousku pěstována, resp. nemůže být jako taková certifikována. Skutečnost, že správní orgán po určitou dobu nezaznamenal změnu rakouské právní úpravy, nepředstavuje časový prostor, po který by bylo možno legálně uvádět na český trh víno, které nemohlo být v Rakousku certifikováno.
44. V této souvislosti je poměrně vratká například žalobcova argumentace hypotetickým případem s eternitovou střešní krytinou, neboť žalobce není zpětně sankcionován za minulé obchodování s materiálem, jehož nebezpečné vlastnosti byly zjištěny v okamžiku x. Žalobce je sankcionován za to, že v ČR obchodoval se zbožím, které v předmětném období *de iure* již nemohlo pocházet ze země, kterou sám označil jako zemi původu. Zásadní rozdíl oproti žalobcem popisované situaci eternitových střešních krytin je fakt, že

již v době jeho obchodování se jednalo o nezákonné uvádění vína na český trh (a žalobce si mohl a měl být této skutečnosti vědom) a české správní orgány tuto skutečnost pouze zjistily s určitým časovým odstupem. V případě žalobce tak není konstruována zpětná trestnost, která by představovala situaci, když by nebylo možno s moštovou odrůdou Dornfelder původem z Rakouska obchodovat od roku 2020, ale obchodník by byl postižen i za prodeje např. v letech 2018 a 2019.

45. Jestliže soud shrne shora uvedené v bodech tak, jak namítl žalobce v podané žalobě, tak musí uzavřít uvedené žalobní body následovně:
46. Pokud tedy žalobce tvrdí, že správní orgány dospěly k závěru, že se žalobce dopustil spáchání právního delikt a uložily mu sankci fakticky pro neznalost rakouského práva [bod 7. tohoto rozsudku sub a)], soud konstatuje, že žalobce je obchodníkem obchodujícím se zbožím, které je předmětem obchodu na komunitárním trhu a které podléhá regulaci komunitárního práva, tudíž jsou na něj kladeny zvýšené nároky stran znalosti práva země, ze které pochází jím obchodované zboží. Fakt, že se jednalo o skutečnost, která není obecně známá, která nebyla známá ani pro české státní orgány, a to orgánu, který ukládá sankci [bod 7. tohoto rozsudku sub b) až d)], není v této souvislosti relevantní, neboť odpovědnost za obchodované zboží a jeho označení neleží na českých státních orgánech, ale na žalobci. Této odpovědnosti se žalobce nemůže zbavit tím, že vycházel ze správnosti údajů, kterými víno označil jeho dovozce, ani tím, že nebyl orgánem dozoru a ochrany trhu s vínem informován o nemožnosti obchodovat s vínem označeným jako Dornfelder původem z Rakouska [bod 7. tohoto rozsudku sub e) až f)].
47. Soud zdůrazňuje, že se své odpovědnosti žalobce nemůže zbavit, a ani liberovat své jednání, odkazem na případné nesplnění povinností svého dodavatele, tím méně pak tvrzení o oprávněném předpokladu náležité kontroly označení vína s ohledem na (mj. evidenční) povinnosti dodavatele.
48. Krajský soud v Brně se přitom domnívá, že na věci by nemohlo nic změnit, ani kdyby správní orgány provedl k důkazu navržené listiny (správní orgány odmítly jako důkaz provést), kterými se zabýval soud při ústním jednání dne 22. 9. 2020, a to písemnosti Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně ze dne 27. 4. 2017, č. j. SZPI/AB707-53/2017, a č. j. SZPI/AB707-52/2017. Jak již bylo řečeno, soud tyto písemnosti jako důkaz provedl a dokazování tak doplnil, ale ani na jejich základě se nedomnívá, že by bylo možné dospět k závěru o nezákonnosti rozhodnutí žalovaného. Jak vyplývá ze shora uvedené argumentace, ani skutečnost, že dotčení podnikatelé nebyli v minulosti upozorňováni kontrolními orgány na možné pochybení při označování vína, nezabavuje tyto subjekty odpovědnosti za příslušný delikt (tento závěr má význam i pro níže posuzované otázky).
49. Následně se soud zabýval námitkou nesprávného posouzení možnosti upuštění od potrestání ve smyslu § 43 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ani v této námitce nemůže dát soud žalobci za pravdu, přičemž postup žalovaného soud naopak hodnotí jako souladný se zákonem.
50. Dle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu též upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.

51. Z citovaného ustanovení jsou jasné patrné podmínky, které musí být naplněny kumulativně pro to, aby mohl správní orgán upustit od potrestání (závažnost přestupku, okolnosti spáchání, osoba pachatele a důvodné očekávání, že samotné projednání věci postačí k nápravě).
52. Z podané žaloby plyne, že žalobce primárně spatřuje důvod pro upuštění od potrestání ve skutečnosti, že s předmětným zbožím již dále neobchodoval. Tento závěr ale není z pohledu soudu dostatečný. Jednak samotné zastavení obchodování nenaplnňuje ostatní podmínky § 43 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, a zejména soud považuje zastavení obchodování s tímto produktem po seznámení se s rakouskou právní úpravou za logické vyústění zjištění v průběhu kontroly ze strany žalobce. Fakt, že žalobce ukončil závadové jednání, sama o sobě nesvědčí o nápravě pachatele.
53. I kdyby soud však tuto tezi žalobce akceptoval, nepovažuje za naplněné další okolnosti nutné k upuštění od potrestání. Zejména nepovažuje za přiměřené, aby s ohledem na závažnost jednání žalobce správní orgány zcela upustily od jeho potrestání. Žalobce nijak nezpochybnil ani nevyvrátil to, že víno uvedl na trh v množství, které nelze považovat za bagatelní (13 000 litrů). Zároveň soud v hodnocení závažnosti dává za pravdu správnímu orgánu prvního stupně v tom, že pokud nemohlo být prodávané víno (legálně) uváděno na trh (do oběhu) v Rakousku z moštové odrůdy Dornfelder (tedy nesmělo být takto označováno), zůstává otázkou jak původ vína, tak i odrůda, ze které bylo vyrobeno, což je skutečnost, která představuje zcela zásadní zájem na správném informování spotřebitele o původu jím kupovaného produktu. Žalobcovo chování tak lze hodnotit, ze subjektivního hlediska obchodníka s vínem, jako relativně lehkovážné a nezodpovědné s dopady do práv spotřebitelů, tudíž rozhodně ne jako marginální.
54. Již s ohledem na uvedené nelze považovat podmínky § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky za splněné. S ohledem na to, že se v případě žalobce nejedná ani o první sankcionované jednání, správně hodnotily správní orgány i deliktní zachovalost žalobce jako důvod, proč nepřistoupit k upuštění od potrestání.
55. V případě možnosti upustit od potrestání ve smyslu (nyní) § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství („V případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a nejednalo se o produkt jiný než zdravotně nezávadný nebo o klamání spotřebitele spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví, může se od uložení pokuty upustit.“) odůvodnily správní orgány neupuštění od sankce okolnostmi, které byly popsány v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a které bylo vyhodnoceno v neprospěch žalobce. S těmito se soud ztotožnil a v případě posouzení možnosti upuštění od potrestání dospěl k závěru, že nebyl důvod paušálně upustit od potrestání žalobce.
56. Žalobce také kromě zrušení napadeného rozhodnutí alternativně navrhl, aby soud rozhodl ve smyslu § 65 odst. 3 s. ř. s. o tom, že se upouští od uložení sankce, případně aby tato byla snížena dle uvážení soudu. K tomu soud předesílá, že na § 65 odst. 3 s. ř. s. („Rozhodl-li správní orgán o uložení trestu za správní delikt, může se ten, jemuž byl takový trest uložen, žalobou domáhat též upuštění od něj nebo jeho snížení v mezích zákonem dovolených.“) navazuje také § 78 odst. 2 s. ř. s. dle kterého „[r]ozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového

stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě“.

57. Zákonným požadavkem, v případě moderace trestu, je požadavek na „zjevnou nepřiměřenost“ správního trestu. Nestačí tedy nepřiměřenost trestu, ale musí tu být dána nepřiměřenost „zjevná“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97, publikovaném 2209/2011 Sb. NSS (všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), konstatoval, že *„ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. Soud v rámci moderačního práva zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifikům konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená“*. V bodě 25. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, publikovaném pod č. 3528/2017 Sb. NSS, bylo konstatováno, že *„[s]myslem a účelem moderace není hledání ‚ideální‘ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce“*. Obecně přitom platí, že čím nižší je sankce (typicky sankce uložená těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí), tím menší je pravděpodobnost, že soud shledá důvody pro moderaci (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, publikovaný pod č. 225/2004 Sb. NSS).
58. Pokud by tedy chtěl soud přistoupit k uplatnění svého moderačního oprávnění, musel by vyhodnotit, že sankce byla „zjevně nepřiměřená“, resp. že *„zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce“*. Je tak zřejmé, moderace sankce ze strany soudu se vyznačuje jistou mimořádností, kdy, jak již bylo zmíněno, není úkolem soudu hledat ideální výši sankce, nýbrž korigovat (více či méně zjevné) excesy správních orgánů. S ohledem na výše uvedené se soud domnívá, že podmínky pro moderaci sankce nejsou dány. Lze si totiž také povšimnout toho, že sankce byla žalobci uložena dle § 39 odst. 6 písm. c) zákona o vinohradnictví a vinařství, přičemž hodní hranice sankce je 5 000 000 Kč a uložená pokuta tak představuje částku 1,3 % z horní hranice pokuty, která mohla být žalobci uložena. Pokud by tak nyní soud přistupoval ke snížení pokuty, v situaci, kdy ta byla uložena v citované výši (tedy v jistém smyslu „těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí“), pohyboval by se v případě změny její výše v zásadě v rozmezích desetin procenta; takový postup by dle názoru soudu nebylo možné s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem věci označit za nic jiného, než ono „hledání ideální výše sankce“, nahrazující primární úvahu správního orgánu (a tedy jsoucí v rozporu s principem subsidiarity soudního přezkumu), navíc v situaci, kdy v činnosti správního orgán prvního stupně ani žalovaného nelze v otázce výše uložené sankce shledat žádný exces (zde soud odkazuje na důvody, pro které žalobu neshledal důvodnou).
59. Byť zdejší soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 29 Af 19/2016-30, konstatoval, že *„i pokuta nedosahující jednotek procent maximálního zákonného rámce může být v určitém případě (byť zřejmě zcela výjimečně) zjevně nepřiměřenou“*, tedy připustil i moderaci pokuty obdobně nízké, jako je přezkoumávána nyní, přesto vyjádřil názor o „zcela výjimečném“ připuštění takové varianty. Jak však již bylo řečeno, potřebné výjimečné okolnosti nyní projednávané věci soud neshledal, a proto ani k moderaci sankce nepřistoupil.

60. Pro úplnost soud dodává, že k možnosti upuštění od potrestání se soud implicitně vyjádřil již výše. Krajský soud v Brně se ztotožnil s názorem žalovaného, že pro takový postup nebyly splněny podmínky. Sám (proto) takové podmínky v případě soudního řízení také nenachází a opět odkazuje na shora uvedené důvody.

VI. Závěr a náklady řízení

61. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
62. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (žalovaný náhradu nákladů řízení v tomto smyslu ani nepožadoval), pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 22. září 2020

JUDr. Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu